

Curtea Supremă de Justiție**D E C I Z I E**

23 octombrie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecătorii - Elena Covalenco, Nicolae Gordilă,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva sentinței Judecătoriei Fălești din 15 aprilie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2011 de către inculpatul

Ardeleanu Alexandr Iurie, născut la 20 ianuarie 1994, originar și domiciliat în mun.Bălți, str.Livov 21.

Termenul examinării cauzei în:

prima instanță de la 01.12.2010 pînă la 15.04.2011,

instanța de apel de la 08.06.2011 pînă la 14.11.2011,

instanța de recurs de la 08.08.13 pînă la 23.10.2013.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Fălești din 15 aprilie 2011, Ardeleanu Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.145 alin(1) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 6 ani închisoare, în baza art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 5 ani închisoare și în baza art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani închisoare, cu ispășirea ei în penitenciar pentru minori.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Ardeleanu Alexandr, la 16 septembrie 2010, între orele 10.00 - 16.00, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns prin oberlihtul ferestrei în casa nr.6 din str.Vatamanu, mun.Bălți, ce-i aparținea cet.Bondareva Iulia, de unde tainic a sustras bunuri materiale și bani în sumă totală de 14948 lei, cauzîndu-i părții vătămate o daună materială considerabilă.

2.1. Tot el, la 02 octombrie 2010, aproximativ la ora 19.00, aflîndu-se în casa nr.90 din str.Smoleam, mun.Bălți, care aparținea cet.Dragan Vasile, fiind în stare de ebrietate și urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, l-a atacat pe acesta din urmă, acțiunile sale fiind însoțite de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, i-a aplicat cu capul unui topor lovituri în regiunea piciorului drept, cauzîndu-i părții vătămate vătămări corporale grave, sub formă de fractura închisă a femurului drept în treimea medie, după care a sustras în mod deschis un telefon mobil de model „Unite ESN:023A4416” cu cartela SIM la prețul de 1200 lei, un telefon mobil de model „Unite ESN.023a4843” la prețul de 1200 lei și un încărcător pentru telefon la prețul de 50 lei, cauzîndu-i părții vătămate o daună materială considerabilă.

2.2. Tot el, la 10 octombrie 2010, aproximativ la ora 03.00, fiind în stare de ebrietate, în timp ce se afla pe strada paralelă cu strada centrală, situată în spatele Casei de Cultură din s.Făgădău, r-nul Fălești, unde a fost invitat de către un grup de tineri, în urma

unor relații ostile apărute între el și Guțan Oleg, intenționat, urmărind scopul omorului acestuia, i-a aplicat cu o lamă de cuțit o lovitură în regiunea cutiei toracice, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de plagă înțepată-tăiată penetrantă a cutiei toracice cu lezarea lobului superior a plămînelui stîng, în rezultatul căreia a survenit decesul acestuia.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia în partea condamnării lui în baza art.145 și 188 Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că nu a comis infracțiunile date, lipsesc probe că anume el l-a lovit pe O.Guțan cu lama cuțitului, nimeni dintre martori nu a văzut la el lama cuțitului cu care a fost omorîta victima; lipsesc probe că dînsul ar fi comis atacul tîlhăresc, fiind doar niște presupuneri, fapt confirmat și prin declarațiile martorului I.Vacarciuc.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2011, apelul inculpatului A.Ardeleanu a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, la pronunțarea sentinței, prima instanță, analizînd în ansamblu probele administrate în cauză, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect a ajuns la concluzia de condamnare a lui A.Ardeleanu în baza art.145 alin.(1) și art.188 alin.(3) lit.c) Cod penal.

5. Inculpatul A.Ardeleanu, la 16.04.2013 și 09.07.2013, a declarat recursuri ordinare împotriva sentinței și deciziei instanței de apel, care se vor examina ca un recurs unic, în care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea hotărîrilor judecătorești în partea condamnării sale în baza art.145 și 188 Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că nu a comis infracțiunile date, lipsesc probe că anume el l-a lovit pe O.Guțan cu lama cuțitului, nimeni dintre martori nu a văzut la el lama cuțitului cu care a fost omorîta victima, martorii acuzării au făcut declarații false; lipsesc probe că dînsul ar fi comis atacul tîlhăresc, fiind doar niște presupuneri, deoarece la V.Dragan el a fost la data de 10.09.2010 împreună cu I.Vacarciuc și prietena acesteia Oxana, însă nu l-a bătut și nu a luat de la el telefoanele mobile.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Instanța de recurs atestă că potrivit art.421 Cod de procedură penală, coraportat la art.401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, în redacția Legii din 12.06.2003, termenul de recurs era de 2 luni de la data pronunțării deciziei, iar în cazul redactării deciziei - 2 luni după înștiințarea în scris a părților despre semnarea deciziei redactate de toți judecătorii completului de judecată.

Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 14 noiembrie 2011 (f.d.304-306, v.2). Conform procesului-verbal al ședinței de judecată în ordine de apel rezultă că la judecarea apelului au participat inculpatul A.Ardeleanu și avocatul acestuia - V.Cazacu, care au fost prezenți la pronunțarea deciziei (f.d.295-297, v.2).

Din materialele cauzei reiese că, inculpatul A.Ardeleanu a primit contra semnătură decizia redactată la data de 08 decembrie 2011, fapt consemnat de el personal în recipisă (f.d.311, v.2).

Raportînd prevederile art.422 Cod de procedură penală (red.2003) la situația dată, rezultă că termenul de declarare a recursului împotriva deciziei menționate, expira la 09 februarie 2012.

Inculpatul A.Ardeleanu, fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel, nu a atacat-o în termenul prevăzut de 2 luni de la data primirii deciziei - 08 decembrie 2011.

Conform datelor de înregistrare a secției grefă a Colegiului penal, inculpatul a depus recurs asupra deciziei instanței de apel la 16 aprilie 2013 și 09 iulie 2013, deci după expirarea termenului de recurs prevăzut la art.422 Cod de procedură penală (red.2003) de 2 luni de la data primirii copieii deciziei (f.d.315-322, v.2).

Potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În acest context, instanța de recurs atestă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului. Momentul de la care începe să decurgă termenul de atac este riguros precizat de lege - acela al comunicării despre redactarea deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Astfel, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar înaintat de inculpat, pe motiv că este declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Ardeleanu Alexandr împotriva sentinței Judecătoria Fălești din 15 aprilie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2011, în propria lui cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la data de 06 noiembrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă